

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.232/2024/6.

A felperes:

felperes Kft. „f.a.” (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Csaba Árpád ügyvéd (ügyvéd címe)

Az alperes:

alperes neve (alperes lakcíme)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kecskés Ákos ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Vezető tisztségviselő kártérítésre kötelezése

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 20.P.20.230/2023/12.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes, 20.P.20.230/2023/13.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 190 500 (egyszázkilencvenezer-ötszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy jelen határozat meghozatalától számított 60 napon belül fizessen meg 549 032 (ötszáznegyvenkilencezer-harminckettő) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS

A tényállás

[1] Az alperes 2018. április 23. napjától a felszámolás alatt álló felperesi társaság egyedüli vezető tisztségviselője, önálló cégjegyzési jogosultsággal.

[2] A Fővárosi Törvényszék 30.Fpk.6044/2022/11. számú, 2023. május 4. napján kelt végzésével megállapította a felperes fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását, melynek kezdő időpontja 2023. szeptember 7. napja. Felszámolóként a felszámoló neve Kft.-t jelölte ki. A felszámolóbiztos bejelentette, hogy a felperes törvényes képviselője felhívás ellenére nem adta át a felszámoló részére a cég iratait.

[3] Az alperes közzétette a 2023. január 1-jétől szeptember 6-ig terjedő időszakra vonatkozó, felszámolás miatt készített, tevékenységet záró egyszerűsített éves beszámolót, melyben feltüntette, hogy a felperes 6 862 907 forint pénzeszközzel (készpénz) rendelkezik, az összeget azonban nem adta át a felszámoló részére és nem nyilatkozott annak fellelhetőségéről sem.

Kereset

[4] A felszámoló által képviselt felperes, módosított (számszakilag pontosított) keresetében 6 862 907 forint és perköltségei megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Jogalapként hivatkozott a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX.

törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. § (1) bekezdés b) pontjára, a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:24. §, és 6:142. §, 143. §-ának rendelkezéseire, a perköltség igény tekintetében pedig a 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdés, és a 80. § rendelkezéseire, továbbá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára. Állította, hogy az alperes a felperes zárómérlegében szereplő 6 862 907 forint vagyont nem adta át a felszámoló részére felhívás ellenére sem, ezért a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján megállapítható a kártérítési felelőssége, annak mértéke az át nem adott pénzeszközzel azonos.

[5] Utóbb ugyan átadta az alperes az adós cég iratait, de a vagyonnal nem számolt el. Önmagában az, hogy az alperes – hivatkozása szerint – csak színleg vállalta az ügyvezetést, az érdemi döntés szempontjából lényegtelen. Másfelől utalt arra, az ügyvezetőnek a felszámolás kezdő időpontjától (2023.IX.7.) számított 30 napon belül kellett volna átadnia a kimutatott vagyont, mely az időszakban még élt az alperes néhai házastársa, aki alperes állítása szerint a pénzügykezelést ténylegesen végezte a társaságnál.

Ellenkérelem

[6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint ellenőrzési körén kívül eső okból nem történt meg a pénzátadás, ezért mentesül a kárfelelősség alól. Előadta, néhai házastársa végzett képesítése pék volt, ő alakította ki Magyarországon az üzleteket, így a felperesi céget is ő hozta létre. Alperes nem vitatta, hogy ő tulajdonos és ügyvezető, és a felszámolás kezdő időpontjáig aláírásra jogosult személy volt a felperesnél, de érdemi cégvezetői tevékenységet nem végzett, a cégvezetéshez nem is ért. Házastársa kérésére írta alá a céggel kapcsolatos iratokat, soha nem kezelt pénzt, nincs ismerete a gazdálkodásról. Ilyen körülmények között hunyt el 2023-ban tragikus hirtelenséggel külföldön, autóbalesetben a házastársa, aki általában magánál tartotta a készpénzvagyont.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerint kötelezte alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 6 862 907 forintot kártérítés címén, továbbá 300 000 forint perköltséget. Rendelkezett az állam javára az alperes által fizetendő, de az illetékfeljegyzés miatt le nem rótt illetékről.

[8] Az ítélet jogi indokolásában a bíróság abból indult ki, nem volt vitás, hogy az alperes a felperesi cég vezető tisztségviselője volt és az sem, hogy a felperes felszámolás alá kerülése nyomán nem tett eleget vagyonátadási kötelezettségének a mérlegben feltüntetett készpénzvagyon erejéig. A védekezés kapcsán a bíróság azt vizsgálta, alperes mentesülhet-e kártérítési felelőssége alól a Ptk. 6:142. §-a szerint. A bíróság rögzítette, alperes azzal menthette volna ki magát a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy tisztsége ellátásakor valamely akadályozó körülményt nem láthatott előre. Erre nézve a férje tragikus hirtelenséggel bekövetkező elvesztését hozta fel kimentési okként. Előadta, ő csak névleg, családtagként látta el a cégvezetést, ahhoz nem értett és magyarul írni, olvasni sem tud. A pénzügyeket a

néhai férje kezelte, a cég gazdálkodására, tényleges pénzmozgásokra nem volt rálátása, ezért nem tudott a készpénzvagyon hollétéről sem. A bíróság álláspontja szerint ez a védekezés nem fogadható el, mert éppen az alperes, ügyvezetőként kifejtett hanyag magatartását támasztja alá, a vagyonmozgások figyelemmel kísérésének elmulasztása megkérdőjelezhetővé teszi az alperes, mint vezető tisztségviselő felelős hozzáállását. A bíróság álláspontja szerint az általa felhozottak ezért nem alkalmasak a kimentésre, épp ellenkezőleg a felelőssége megállapítását támasztják alá.

[9] A bíróság kitért arra is, amikor a vagyonátadási kötelezettség már bekövetkezett, az alperes férje még élt, tehát az ő segítségével a készpénzvagyon feltárása érdekében igénybe vehető lett volna, azonban alperes ezt is elmulasztotta. Mindezekből nem állapítható meg, hogy a vagyonátadás érdekében a tőle elvárható, szükséges intézkedéseket megtette. A törvénszék álláspontja szerint az alperes, mint vezető tisztségviselő kártérítési felelőssége ezért a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése alapján fennáll a felszámolás alá került felperesi cég irányában.

Az alperes fellebbezése és a felperes fellebbezési ellenkérelme

[10] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, emellett eljárási illeték, illetve perköltségfizetésben való marasztalásának mellőzését és az alperes kötelezését első- és másodfokú költségei megtérítésére. A gyakorolni kért felülbírálati jogkörök közül a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjait jelölte meg. Indokolásában fenntartotta azon perbeli állítását, hogy ő ügyvezetői tisztsége gyakorlása körében az elvárható gondossági magatartást tanúsította, a vele egy háztartásban élő férjével közösen kezelték a pénzügyeket, amit szükségessé tett az is, hogy ő a magyar nyelvet nem ismeri, nem tud magyarul sem beszélni, sem írni, olvasni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ezt a kimentés körében nem vette figyelembe. Ugyancsak idetartozóan említette férje tragikus hirtelenséggel történt elvesztését, a halálos kimenetelű autóbalesetet is kimentési okként kérte figyelembe venni. Állította, hogy kellő körültekintéssel látta el az ügyvezetői tisztséget, házastársával rendszeresen megbeszélték az üzleti ügyeket, de a gyakorlati, tényleges ügyvezetést a férje végezte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság hanyag kezelést állapított meg esetében, illetve az ügyvezetői feladatok felelős hozzáállását megkérdőjelezte, ez szubjektív értékítéletet mutat, iratellenes, ténybeli és jogi alapot nélkülöző megállapítás. Kérte a tényállás módosítását a tekintetben, hogy bizonyított a kártérítési felelősség alóli kimentés. Előadta, három gyermekével és a férjével együtt közösen működtették a pékséget, a családban mindent megbeszéltek, a cég működésével kapcsolatos dolgokról is családirag döntöttek, a pénzkezelést pedig a férje végezte, mint családfő. Mindezek alapján a nyelvismeret hiányában is fogalmilag kizárt, lehetetlen volt, hogy készpénzvagyon hollétéről tudomással bírjon, vitatta, hogy ezzel kapcsolatban felelőtlenül, hanyagult járt volna el.

[11] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A felperesi álláspont szerint az elsőfokú ítélet megalapozott, anyagi jogi, illetve eljárási jogszabálysértés nem történt, megfelelő bizonyítékértékelés alapján jutott a bíróság arra a jogkövetkeztetésre, hogy a kereset megalapozott. A megállapított tényállás és az abból levont jogi következtetés helytálló. A felperes hangsúlyozta, az alperes által felhozott körülmények nem alkalmas kimentési okok, azok a társaság működésének kezdetekor már

fennálltak, későbbi magatartás befolyásolására alkalmas külső körülmény viszont nem merült fel. Az adós társaság vezetőjeként az alperesnek a társaság vezetése alatti teljes időszakra a felelőssége kiterjed. Felperes elvi érveléssel kívánt továbbá rámutatni arra, hogy alperes elsőfokú perbeli nyilatkozataival ellentétesen nyilatkozik az adós társaság működésével kapcsolatos ismereteit illetően, mely a másodfokú eljárásban már nem vehető figyelembe.

Az ítéltábla döntésének indokai

[12] Az alperes fellebbezése alaptalan.

[13] A jelen peres eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) rendelkezései az irányadók. A Pp. 370. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés során milyen körben bírálhatja el az elsőfokú bíróság ítéletét. A felülbírálati jogkör az adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének a megváltoztathatóságát. A Pp. 369. §-a a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Alapvető, hogy a fellebbezés okát és annak indokait a félnek egyértelműen meg kell határoznia és ezzel kell kijelölnie a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §). Mind a fellebbező félnek, mind ellenfélnek tisztában kell lennie azzal, hogy milyen okból, az elsőfokú eljárás konkrétan milyen cselekményeit sérelmezve terjesztette elő a fellebbezést, és csak ez jelölheti ki a másodfokú jogvita kereteit, az ilyen tartalmú fellebbezés, illetve ellenkérelem alkalmazkodik a tisztességes eljárás követelményéhez.

[14] A fellebbezés tartalmát illetően az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy annak valamely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § b) pont], továbbá azt az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést is meg kell jelölnie, amire a fellebbezését alapítja [Pp. 371. § d) pont].

[15] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjában jelölte meg. Azt állította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ténybelileg és jogilag is megalapozatlan.

[16] A Pp. 383. § (2) bekezdése szerint, ha az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, a másodfokú bíróság ítéletével azt helybenhagyja, ellenkező esetben az elsőfokú bíróság ítéletét egészben vagy részben megváltoztatja.

[17] A Pp. 369. § (3) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálhatja az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelőségét. Az anyagi jogi felülbírálat során

a) a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti,

c) a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhat le, a megállapított tényeket másként minősítheti.

[18] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a releváns tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott. Indokolásával az ítéltábla mindenben egyetért, ezért az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján hagyja helyben [Pp. 386. § (4) bekezdés]. A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki.

[19] Az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta, hogy a Ptk. 3:24. § (1) bekezdése és a Ptk. 6:142. §-a szerinti kártérítési felelősség alól az alperes ki tudta-e magát menteni. Az alperes fellebbezési kérelemben tett állításával szemben az elsőfokú bíróság ítélete tartalmazza azt, hogy az alperes nem ismerte a magyar nyelvet és azon írni, olvasni nem tudott, a [16] bekezdésben pedig indokát is adta annak, hogy ez kimentési okként miért nem fogadható el.

[20] Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság azon megállapításával, az alperes azzal a magatartásával, hogy a felperesi gazdasági társaság tényleges ügyvezetését – ezen belül a pénzkezelést – átengedte a házastársának, megszegte a Ptk.-ban szabályozott, jogi személy ügyvezetésére vonatkozó kötelezettségét, tekintve, hogy a Ptk. 3:22. § (3) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő ügyvezetési feladatait személyesen köteles ellátni.

[21] Amennyiben az ügyvezető a társaság feletti irányítást és az ellenőrzést bármilyen okból más személynek engedi át – ideértve azt is, hogy ha a társaság tevékenységi területén használatos nyelvet nem érti: nem beszél, ír, olvas ezen a nyelven – nem mentesül a társaságnak emiatt okozott kár megtérítése alól; ellenkezőleg, teljes mértékben terheli a felelősség az ebből a jogellenes magatartásból származó, társaságot érintő esetleges károkért.

[22] Ugyancsak nem tekinthető kimentési oknak az, hogy az ügyvezetői tisztség elvállalásakor nem számíthatott arra a rendkívüli eseményre, hogy utóbb a házastársa halálos közlekedési balesetet szenved. A Ptk 6:142. § értelmében, aki a szerződés megszegésével a másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa.

[23] Az alperes szerződésszegése az ügyvezetési feladatok ellenőrzés nélküli teljes átengedésében nyilvánult meg, ez pedig nincs okozati összefüggésben a házastársa balesetével, így erre kimentési okként nem hivatkozhat.

[24] Az, hogy az alperes családjában megszokott eljárás, a család pénzügyeit a férj intézi és a pénzt ő kezeli, az alperesnek, mint ügyvezetőnek a felperessel, mint jogi társasággal szembeni felelősségét nem érinti. A családi pénzkezelési viszonyokat el kell különíteni a jogi személy gazdálkodásától. Az alperes akkor járt volna el a törvényi előírásoknak megfelelően, ha a felperesi társaság ügyvezetéséből fakadó kötelezettségeinek személyesen tesz eleget, vagy legalább rendszeresen, személyesen ellenőrizte volna a

házasátarsa ezzel kapcsolatos tevékenységét, intézkedéseit. Annak az állításának, hogy mindent megbeszéltek a férjével, és tudomása volt a cég működésével kapcsolatos dolgokról (fellebbezés 2. oldal, 6. bekezdés) önmagában ellentmond az, hogy a tevékenységet záró mérlegben szereplő pénzeszközzel mégsem tudott elszámolni, annak hollétét nem ismeri. Az elsőfokú eljárásbeli ellenkérelmében ezzel ellentétben még úgy nyilatkozott, hogy a cégben gyakorlati tevékenységet nem végzett, a vezetéséhez nem értett, minden okiratot aláírt, amire a férje megkérte, és a cég pénzét sosem kezelte (7. számú ellenkérelem, 2. oldal 1-2. bekezdés).

[25] Tekintettel arra, hogy az alperes nem tudta kimenteni magát a felperessel szembeni kártérítési felelősség alól, az ítéltábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése és a 386. § (4) bekezdése szerint indokai alapján helybenhagyta.

[26] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felszámított másodfokú eljárási költségét. Az ítéltábla a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíját az elsőfokú eljárásban becsatolt megbízási szerződésre (keresetlevél F/2. számú melléklete 2.1. b) pont) figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet – a fellebbezési ellenkérelemben megjelölt 3. § (2) bekezdése helyett helyesen a 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján 190 500 forintban állapította meg.

[27] Az alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles a részleges költségmentessége folytán le nem rótt 549 032 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Az illeték megfizetése során a Szegedi Ítéltáblát és a jelen ügyszámot, valamint az alperes adóazonosítóját közleményként kell feltüntetni. Amennyiben az illeték befizetésére vonatkozó felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni (30/2017. (XII.21.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés).

Szeged, 2025. április 15.

Dr. Hámori Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró